

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Efkan Ala tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.
28.04.2014

Ayşe Eser DANIŞOĞLU

CHP İstanbul Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve bu Sözleşmeyi yorumlayan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini ve bu çerçevede ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını güvence altına almaktadır. Ancak, Hükümet uygulamalarına muhalif nitelikteki tüm toplumsal hareketler, hukuk devleti anlayışından uzak biçimde yoğun şiddet kullanılarak bastırılmaktadır. Bu şiddet unsurlarının başında biber gazı ve gaz kapsülü kullanımı gelmektedir.

Biber gazı insanların yoğun olarak bulunduğu, yaşadığı, çalıştığı, eğitim gördüğü, tedavi olduğu tüm alanlarda toplum sağlığı gözetilmeden kullanıldığı için kalp ve solunum sistemi ile ilgili sağlık sorunlarına yol açmakta, gaz kapsüllerinin kişilere isabet etmesi nedeniyle ölümlere, organ kayıplarına ve ciddi yaralanmalara neden olmaktadır.

Biber gazı ve gaz fişeklerine maruz kalmaları nedeniyle; Çayan Birben, Hatice İdin, İbrahim Sevindik, Musa Dağ, Mehmet Uytun, Hacı Zengin, Kazım Şeker, Zeynep Eryaşar, Metin Lokumcu, Serdar Kadakal, Abdullah Cömert, Ahmet Atakan, Berkin Elvan, Ahmet Küçüktağ hayatlarını kaybetmiş; Erdal Sarıkaya, Hülya Arslan, Murat Can Top, Burak Ünveren, Çağdaş Küçükbattal, Selim Polat, Okan Özçelik ise gözlerini kaybetmişlerdir. Yakın mesafeden yüzüne biber gazı sıkılan Mehmet İstif dil kökü kanseri olmuştur. Biber gazı kapsülleri, beyin travması geçiren Filistinli Lobna Allami gibi birçok insanın uzun süre yoğun bakım tedavisi görmesine ve ciddi sağlık sorunlarına sahip olmasına neden olmuştur. Çocuklar da biber gazı şiddetinden nasibini almaktadır. 25 Mart 2014 tarihinde 10 yaşındaki Mehmet Ezer de, yakın zamanda yaşamını yitiren Berkin Elvan gibi gaz kapsülü başına isabet eden bir diğer çocuğumuzdur. 21 Nisan 2014 tarihinde Silopi'de bir polis memurunun başına taş gelmesi sebebiyle, okul bahçesine iki gaz bombası attığı ve bu gazın okulun içine ve bahçesine yayılması sonucu onlarca çocuğun gazdan etkilenerek hastanelik olduğu da bilinmektedir.

TBMM 24. Yasama Dönemi süresince muhalefet partilerine mensup milletvekillerinin TBMM çatısı altında yapmış oldukları Genel Kurul konuşmaları, basın açıklamaları, vermiş oldukları araştırma ve soru önermeleri aracılığıyla iktidara yönelik gerçekleştirdikleri yoğun eleştiri ve ikazlar ile sivil toplum kuruluşları ve kamuoyunun devam eden tepkilerine rağmen; kolluk kuvvetleri tarafından toplumsal eylemlerde biber gazının kullanımı her geçen gün daha da artmaktadır.

Bu yasama döneminde biber gazı hakkında 33'ü Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri tarafından olmak üzere toplam 66 soru önergesi verilmiştir. Ancak, İç İşleri Eski Bakanları İdris Naim Şahin ve Muammer Güler, bazı soru önergelerine cevaben; biber gazlarının Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'ne uygun olarak kullanıldığını, laboratuvar testlerinden geçirildiğini bu sebeple kimyasal içeriğinin "doğal" olmasından kaynaklı zararlı olmadığını ileri sürerek, hiçbir bilimsel dayanağı olmayan bir savunma ile biber gazının insan sağlığı üzerinde "kalıcı" bir etki bırakmadığını ileri sürmüştür.

Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği, Türk Toraks Derneği ve İnsan Hakları için Hekimler Örgütü gibi birçok sivil toplum ile meslek örgütü de; biber gazı kullanımının sağlığa zararlı etkilerini ve kullanımının yasaklanması gerekliliğini, bilimsel araştırmalara dayanarak kamuoyuna duyurmuştur. Bu açıklamalara göre biber gazına maruz kalmak; kalp ve solunum sistemini etkileyerek ölümcül bir dizi mekanizmayı tetiklemekte, ciddi göz hastalıklarına, astım ve akciğer ödeme, hipertansiyon ve kalp yetmezliğine, beyin kanamasına da neden olmaktadır. Biber gazının topluluklara karşı kullanımında gaz kapsülleri ağır yaralanmalara ve ölümlere sebebiyet vermektedir.

İktidarınız döneminde yaşamını kaybeden ve yaralanan kişilerin giderek artan sayısı, meslek örgütlerinin raporları, ulusal ve uluslararası akademik çalışmalar dikkate alındığında biber gazının insanlar, hayvanlar ve doğa üzerinde ölümcül sonuçlar doğuran bir yöntem olduğu açıkça anlaşılmakta ancak biber gazının toplumsal eylemlerde çok yoğun bir şekilde kullanılmasına devam edilmektedir.. Bu bağlamda:

1. Biber gazı kullanımı nedeniyle vefat eden, organlarını kaybeden, beyin travması geçiren onlarca vatandaşımız varken ve gazdan zarar görenlerin sayısı her gün artarken, biber gazı kullanımının yasaklanması konusu Bakanlığınız tarafından değerlendirilmekte midir?
2. Bakanlığınız, yaşanan tüm acılara rağmen, kolluk kuvvetlerinin hemen her muhalif toplantı ve gösteride kullandığı gazın sağlık üzerinde kalıcı etkisi olmadığına dair görüşünü korumakta mıdır?
3. Biber gazının yanı sıra gösterilerde kullanılan kimyasal içerikli suların, elektroşok aletlerinin ve plastik mermilerin kullanımının da yasaklanması ya da silahlı ve açık biçimde şiddet içeren eylemlerle sınırlandırılması konusu Bakanlığınız tarafından değerlendirilmekte midir?
4. Kamera kayıtlarının bulunmaması ya da geç ortaya çıkması gibi durumlar kamuoyu nezdinde hayatını ve gözlerini kaybeden ile yaralanan vatandaşlarımızın faillerinin korunduğu ve cezasızlık öngörüldüğü inancını güçlendirmektedir. Toplumun tepki ve talepleri doğrultusunda adaletin yerini bulması için Bakanlığınızın biber gazından yaralanan ve hayatını kaybedenlerin faillerinin ivedilikle bulunması ve yargılanması konusunda bir önceliği bulunmakta mıdır?